

Modal

:oko:

be (= am / is / are) able to

"Bir şeyi yapabilmek" anlamını taşır.

I am able to run a mile.

Ben bir mil koşabilirim.

They will be able to complete the project on time

She was able to say a few words.

We haven't been able to understand it.

Bu yapı Türkçeye "yüklem + - ebil- " ile aktarılır.

can

a) bir şeyi yapabilmek

Can you speak German ?

b) olasılık

He can be here any moment.

c) izin, rica

Can I leave early ?

Can you turn the volume down ?

Bu kullanımlar (a-c) Türkçeye "yüklem + - Ebil-" ile aktarılır.

Can sözcüğünün farklı kullanım ve anlamları bulunmakta:

can't stand = katlanamamak, hoşlanmamak

can't help = kendini tutamamak

can't stand / can't help + Ving

d) Olumsuz sonuç çıkarma

It can't be her. She is much taller.

e) Geçmişe ait olumsuz sonuç çıkarma.

She can't have left earlier.

Could

Geçmişte bir şeyi yapabilmek.

I could swim across the lake then.

b) olasılık

Perhaps she could answer all the questions.

c) izin, rica

Could you do me a favour ?

d) teklif

Could we meet at around 12 tomorrow ?

e) Sonuç çıkarma

He could be at home. He could be sleeping.

f) Gerçekleşmemiş, geçmişe ait olasılık

I could have passed the test.

dare

a) Cesaret etmek

She *daren't* do it.

b) Sadece *I daresay* yapısı ile, olasılık

I daresay you are tired.

had better

Tercih, "olsa iyi olur"

Hadn't we better start rightaway ?

I'd better keep it in a box.

have (got) to

a) Konuşmacının gerçeklere dayanarak ilettiği zorunluluk.

She has to leave immediately. There is a phone call.

b) Gerekmezlik (= needn't)

You don't have to study at all.

She won't have to go.

We didn't have to buy anything.

Kimi zaman *have* = *sahip olmak* yüklemi, *have to* ile benzer bir şekilde kullanılıyor olabilir. Tümcenin anlamını yanlış anlamamak için dikkat etmek gerekir.

This book has a lot to say. (= This book has a lot of things to say.)

Have to ile sık karıştırılan bir yapı:

have to do with = *have connection with*

may

a) Olasılık

We may never see that comet again.

b) İzin, rica

You may go.

c) Gelecekte tamamlanması olası eylem.

Many species may have died out by then.

d) Geçmişe ait olası eylem

He may have missed the bus.

e) Geçmişte gerçekleşmemiş olasılık

They may have won the match. They played terribly.

f) may as well = had better

Ayrıca *may well* kullanımına dikkat! Bu yapıda *well* sözcüğü *pekala, neden olmasın* anlamını taşır.

g) Dualar *may* ile olur. *May* öznenen önce gelir.

May God be with you.

h) *Rağmen* anlamı veren *tümcelerde (=Concession Clause)*, devrik yapıda *may* kullanılabilir.

might

a) zayıf olasılık

This medicine might have some side effects

b) izin isteme

Might we suggest something ?

c) gelecekte tamamlanması olası eylem

By the year 2.000, you might have died.

Olasılık söz konusu olduğunda dikkat edilmesi gereken bir özellik:

can/may/might + have + V3 bağlama göre *past ya da future* olabilir.

d) geçmişe ait olası eylem

He might have tried to contact you.

e) geçmişte gerçekleşmemiş olasılık

They might at least have apologized.

f) might as well = had better

Buy a ticket; you the grand prize.

Farklı anlam ve kullanımlar:

might as well = had better

may / can / could / might well è *pekalâ*, neden olmasın

must

a) konuşmacının zorunlu gördüğü, kendi fikrine dayalı zorunluluk
I don't want her here. She must go. / *Onu burada istemiyorum.*
Gitmeli./Gitmesi şart.

b) çok kuvvetli olasılık

There must be a mistake. Check it again.

He must be sleeping. I can hear his snore.

Olasılık söz konusu olduğunda, *must* sözcüğü açısından bir özellik:

~~*mustn't*~~ yerine can't

~~*mustn't be + V^{ing}*~~ yerine can't be + *V_{ing}*

~~*mustn't have + V₃*~~ yerine can't have + *V₃*

c) Yasaklama

You must not take any pictures here.

d) Geçmişte gerçekleşmiş olması olası eylem

He must have missed the bus.

need(n't)

a) Gerekmelik (= don't/doesn't have to)

You needn't worry.

b) Gereklilik

Need I sign it ?

c) Geçmişte gerek olmadığı halde yapılmış eylem.

We needn't have brought our tent; his tent is large enough.

ought to

a) Öğüt, tavsiye

It ought to be cleaned every two months.

b) Geçmişte gerçekleş(me)miş olasılık.

She ought to have been more careful.

shall

a) Gelecek. Resmi kullanım.

When shall we announce the results ?

b) Sadece *Shall I* ve *Shall we* ile, öneri.

Shall we go out ?

Soru formunda *shall* yalnızca iki şekilde kullanılmakta:

Shall I?

Shall we ?

should

a) Yükümlülük

He should work harder.

b) Şu anda gerçekleşmesi gerekirken gerçekleşmeyen - ya da bunun tam tersi - eylem.

You should be at home now. You should be studying.

c) *Why* veya *How* ile, tedirginlik ve öfke ifadesinde.

How should I know it ?

d) Olasılık

He worked hard. So, he should succeed.

e) Geçmişte gerçekleşmemiş gereklilik

She should have seen her mistake.

f) Bazı yüklem ve sıfatlarla

I advise that she should resign.

g) *Second conditional* yapıda, devrik tümce oluşturmak için.

Should he come, give him my message.

used to

a) Geçmişte olan ve artık devam etmeyen durum / alışkanlık.

I used to exercise regularly.

b) Olumsuz yapıda, geçmişte olmayıp sonradan oluşan durum / alışkanlık.

She didn't use to smoke.

He never used to leave the office early.

Her ne kadar *used to* ile doğrudan bir ilgisi olmasa da, karışıklığa neden olabildiği için *be used to* ve *get used to* yapılarına da değinmek yerinde olacaktır. *Be used to* "alışkın olmak", *get used to* ise "alışkanlığı kazanmak" anlamlarını taşırlar ve *modal verb özellikleri yoktur*.

"Your neighbours upstairs are making a lot of noise." "I'm used to it."

When I first moved to Ankara, life was difficult. Then I got used to living here.

Used to ile sık karıştırılan yapılar:

be used to = alışkın olmak

get used to = alışkanlığı kazanmak

be/get used to + Ving

be/get used to = be/get accustomed to

get used to = become used to

Bazen, *use* eyleminin edilgen yapıda kullanımı (This is a tool [which is] used to cut glass) *used to* olarak algılanmakta ve hata yapılmakta:

(be) used (in order) to

Used to ve *would* farkı:

Used to è eylem uzunca bir süre tekrarlandı / sürdü, artık sürmüyor.

Would è bilerek ya da amaçlı eylem; eylemin gerçekleştiği zaman genelde belirtilir / ima edilir.

Would sözcüğünden sonra bir durum anlatan *live*, *work* gibi eylemler kullanılmaz.

will

a) Geleceğe yönelik durum, eylem

I will come with you.

Next month, we'll be opening a new branch.

Next month, we'll have opened a new branch.

b) Rica, istek

Will you please leave the door open ?

c) Geleceğe yönelik kesin ve doğal sonuç

She is so stubborn. She'll refuse it.

would

a) Geçmişte alışkanlık.

Used to yapısından farkı, bu alışkanlığın bitmiş olmasının gerekmemesidir.

He would drink a glass of wine after dinner. / *Akşam yemeğinden sonra bir bardak şarap içerdi.*

b) Rica, istek

Would you send the brochures as soon as possible ?

c) Geçmişte zorunluluk, kimi zaman inatlaşma taşıyan eylem.

I begged him to help me, but he wouldn't.

d) Geçmişte gerçekleşmemiş eylem.

We would have stayed longer but the weather changed.

e) *Second condition* türü kullanımda

If you had not been so lazy you would be studying at university now.

would rather

"Tercih etmek, yeğlemek" anlamını taşır.

I'd rather keep silent.

Tercih söz konusu olduğunda *than* kullanılır.

We'd rather starve to death than eat it.

would rather + tümce durumunda tümcenin yüklemi *Simple Past Tense* ile oluşturulur, ama anlam *past* değildir.

I'd rather you **went** first.

Would rather yapısının kullanımında dikkat edilmesi gereken noktalar:

Tercih söz konusu olduğunda *than* kullanılır.

would rather = would sooner

would rather + Özne + simple past

Az kullanılanlar:

would rather + have + V₃

would rather that + özne + simple present

would rather that + özne + simple past

would rather that + özne + past perfect